

Nom de l'assignatura	GEOGRAFIA DE LA MUNTANYA
Codi	25497
Estudis	Geografia
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs; primer quadrimestre
Crèdits i Crèdits ECTS	5 ECTS
Caràcter de l'assignatura	Optativa
Requisits exigits per a cursar l'assignatura	L'assignatura inclou una sortida de camp, de caràcter obligatori , de cinc dies de durada, que es realitzarà tot just començat el curs.
Llengua en què s'imparteix	Català
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Enric Mendizàbal; Albert Pèlachs; Joan Manuel Soriano
	Despatx: B7-1076; B7-1098
	Correu electrònic: enric.mendizabal@uab.cat ; albert.pelachs@uab.cat ; joanmanuel.soriano@uab.cat
	Horari tutories: per determinar

Objectius
- descripció i interpretació dels principals processos físics i socioeconòmics que es donen en el medi muntà. Aproximació a escala planetària, regional i local, amb especial èmfasi en exemples d'aquesta darrera escala d'estudi. - entendre els continguts del temari; - disposició i habilitat per a treballar en grup; valoració, en un projecte comú, de les aportacions i els punts de vista dels altres; - mostrar coneixement dels mecanismes d'accés a la documentació i a la informació; - transversalitat: mostrar comprensió espacial dels fenòmens històrics, econòmics, culturals i socials; - explicar les relacions territorials de manera integrada (general/específic; local/global; les interrelacions amb el medi; amb la dimensió històrica; i amb la realitat social, política, econòmica i cultural); - analitzar i interpretar paisatges; - utilitzar la informació geogràfica com a instrument d'interpretació del territori; - realitzar treball de camp i adquirir coneixement directe del territori.
Continguts
INTRODUCCIÓ - Concepte de muntanya - Les muntanyes del món EL MEDI FÍSIC - Origen i estructura de les muntanyes - Processos externs relacionats amb el clima i amb la gravetat - Climes de muntanya - Adaptació de la vegetació a les condicions de la muntanya. Estatges altitudinals EL MEDI HUMÀ - Dinàmiques socioeconòmiques a la muntanya - La construcció del paisatge a la muntanya - Ordenació dels espais de muntanya ESTUDI D'UN CAS PRÀCTIC
Metodologia docent
L'assignatura inclou una sortida de camp, de caràcter obligatori, de cinc dies de durada, que es realitzarà tot just començat el curs. Aquesta assignatura també pot ser seguida pels alumnes de l'entorn virtual través de la plataforma de <i>campus virtual</i>, si bé es manté l'obligatorietat de la sortida de camp. Inclou també diverses sessions a l'aula per contextualitzar els temes i conceptes presentats durant la sortida i per a realitzar el treball de curs.
Pràctiques
1 Sortida de camp 2 Treball col·lectiu sobre l'estudi del cas pràctic 3 Informe individual o per parelles basat en la sortida de camp

Avaluació
Per qualsevol de les dues convocatòries s'ha de fer el següent: 1 Realització d'un informe individual o per parelles basat en la sortida de camp 2 Elaboració d'un treball col·lectiu sobre l'estudi del cas pràctic que es presentarà a final de curs 3 Examen individual, amb apunts, que inclourà comentaris de text i d'imatges Cada exercici representa 1/3 de la nota final.
Bibliografia
BART, F.; CASSE-CASTELLS, M.; DEBARBIEUX, B.; VEYRET, Y. (2001). <i>Les montagnes. Discours et enjeux géographiques</i>. París: Sedes BLANCHARD, R.; VILA, P. (1925). "Assaig de geografia de la muntanya". A: VILA, P. (1978). <i>Aspectes de geografia de Catalunya</i>. Barcelona: Curial, p. 27-168 COLÓN DÍAZ, M. (1998). <i>Montaña y karst mediterráneo. Especificidad, antropización y gestión ambiental</i>. Cadis: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Cádiz DEBARBIEUX, B. (1995). <i>Tourisme et montagne</i>. París: Economica DOMINGO, M. [coord.] (2000). <i>Geopirineos, Espacios Naturales y Geología Pirenaica</i>, Monografías de Enseñanza de las Ciencias de la Tierra, núm. 2, Serie Itinerarios, Libro Guía de la Excursión, Enseñanza de las Ciencias de la Tierra. Girona DD.AA. (1981). <i>Supervivencia de la montaña. Actas del coloquio hispano-francés sobre áreas de montaña</i>. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación DD.AA. (1993). <i>Mab-6 Alt Pirineu (Urgellet-Baridà). Síntesis del programa</i>. Madrid: Ministerio de Obras Públicas y Transportes DD.AA. (2002). "Géopolitique en montagnes". <i>Hérodote. Revue de géographie et de géopolitique</i> [París], 107 (monogràfic) FOLCH, R. (1995). <i>Biosfera, volum 9 (Tundra i insularitat)</i>. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 191-324 GARCÍA-RUIZ, J.M. [ed.] (1990). <i>Geoecología de las áreas de montaña</i>. Logroño: Geoforma GÓMEZ ORTIZ, A. (1991). "Fundamentos físicos en la ordenación del territorio. La aportación de la geografía física. El ejemplo de la montaña". A: <i>Primer Congrés Català de Geografia. II Ponències</i>. Barcelona: Publicacions de la Societat Catalana de Geografia, p. 85-97 GORRÍA, A.J. (1990). <i>El Pirineo como espacio frontera</i>. Saragossa: Gobierno de Aragón LASANTA, T. (1989). <i>Evolución reciente de la agricultura de montaña: El Pirineo aragonés</i>. Logroño: Geoforma. MARTÍNEZ DE PISÓN, E. (2000). <i>Cuadernos de montaña</i>. Madrid: Temas de Hoy MARTÍNEZ DE PISÓN, E. (2000). <i>El territorio del leopardo</i>. Madrid: Desnivel MARTÍNEZ DE PISÓN, E. (2002). <i>El alto Pirineo</i>. Saragossa: Biblioteca Aragonesa de Cultura MARTÍNEZ DE PISÓN, E.; ÁLVARO, S. (2000). <i>El sentimiento de la montaña. Doscientos años de soledad</i>. Madrid: Desnivel MESSERLI, B.; IVES, J.D. [eds.] (1999). <i>Les montagnes dans le monde. Une priorité pour un développement durable</i>. Grenoble: Glénat RECLUS, E. (1998). <i>La montaña</i>. Salamanca: Amarú (original de 1873) ROUGIER, H.; WACKERMANN, G.; MOTTET, G. (2001). <i>Géographie des montagnes</i>. París: Ellipses ROUGERIE, J.P. (1990). <i>Montagnes sacrées, montagnes mythiques</i>. París: Armand Colin ROUX, G. (1990). <i>Les montagnes dans la biosphère</i>. París: Fayard SABARTÉS, J.M. (1998). <i>Població i territori a l'Alt Pirineu català. Anàlisi demogràfica de les comarques de l'Alt Urgell, Alta Ribagorça, Cerdanya, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Vall d'Aran</i>. Tremp: Garsineu SACAREAU, I. (2003). <i>La montagne. Une approche géographique</i>. París: Belin SOLÉ SABARÍS, LL. (1951). <i>Los Pirineos; el medio y el hombre</i>. Barcelona: Martín [traducció al català a l'editorial Garsineu, Tremp, 2004] SORRE, MAX. (1956). <i>Les Pyrénées</i>. París: Armand Colin TULLA I PUJOL, A.F. (1993). <i>Procés de transformació agrària en àrees rurals de muntanya</i>. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya VEYRET, Y. [coord.] (1998). <i>Les montagnes. Discours et enjeux géographiques</i>. París: Sedes VIERS, G. (1973). <i>Los Pirineos</i>. Vilassar de Mar: Oikos-tau VIGO I BONADA, J. (1976). <i>L'alta muntanya catalana. Flora i vegetació</i>. Granollers: Montblanc- Martín VIOLANT Y SIMORRA, R. (1949). <i>El Pirineo español. Vidas, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece</i>. Madrid: Plus-Ultra (reedició a l'editorial Altafulla, Barcelona, 1985-86) WACKERMANN, G. [ed.] (2001). <i>Montagnes et civilisations montagnardes</i>. París: Ellipses